

**ความต้องการบริการวิชาการสาขาวิชาดนตรีมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
ของหน่วยงานราชการในจังหวัดมหาสารคาม
Maha Sarakham Provincial Organizations Need on Music Academic Service
From The Music Department Rajabhat Mahasarakham University**

อัศวรัตน์ เชื่อมกลาง¹
Akarawat Chaumklang¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อสำรวจความต้องการในการบริการวิชาการแก่สังคมจากหลักสูตรสาขาวิชาดนตรีมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ของหน่วยงานราชการในจังหวัดมหาสารคาม ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ บุคลากรหน่วยงานราชการในจังหวัดมหาสารคาม โดยแบ่งเป็นหน่วยงานด้านการปกครอง ด้านการศึกษา ด้านสาธารณสุข และด้านอื่นๆ รวม 316 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามความต้องการบริการวิชาการ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้ ในภาพรวมหน่วยงานราชการต้องการบริการวิชาการด้านการจัดฝึกอบรมสัมมนามากที่สุด รองลงมาคือ ด้านกิจกรรมวงดนตรี รองลงมาคือ ด้านการเรียนการสอน และด้านการค้นคว้า วิจัย แหล่งอ้างอิงมีความต้องการบริการน้อยที่สุด ข้อเสนอแนะตามบริบทของหน่วยงาน พบว่า หน่วยงานด้านการปกครองต้องการให้สาขาวิชาดนตรี ร่วมทำกิจกรรมกับท้องถิ่น เพื่อดึงดูดความสนใจให้คนเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ของหน่วยงาน และยินดีให้ความร่วมมือกับสาขาดนตรี ในการทำกิจกรรมภายในมหาวิทยาลัย หน่วยงานด้านการศึกษา ต้องการวิทยากรหรือผู้สอนดนตรี โดยเฉพาะนักศึกษาฝึกสอน และต้องการผู้ฝึกซ้อมวงดนตรีต่างๆ เช่น วงโยธวาทิต วงดนตรีพื้นบ้าน เป็นต้น เนื่องจากดนตรีมีเครื่องดนตรี แต่ขาดบุคลากรในการให้ความรู้ ด้านสาธารณสุข ต้องการให้มีการจัดกิจกรรมดนตรีสำหรับผู้ป่วยและบุคลากรที่ปฏิบัติงานในหน่วยงาน โดยเฉพาะกิจกรรมดนตรีบำบัดเป็นกิจกรรมที่เป็นที่ต้องการสำหรับผู้ป่วย และดนตรีสำหรับผู้สูงอายุ หน่วยงานด้านอื่นๆ ต้องการวงดนตรีสำหรับทำกิจกรรมต่างๆ ของหน่วยงาน เช่น งานกีฬา งานเทศกาลต่างๆ เป็นต้น

คำสำคัญ : ความต้องการ, สาขาวิชาดนตรี, บริการวิชาการ

ABSTRACT

The current study was conducted with the purpose to investigate needs of governmental organizations in Maha Sarakham Province, Thailand, in Rajabhat Maha Sarakham University Music Curriculum academic services. The population and sampling of the study was personnel in Maha Sarakham province including 316 officials in education, health care, and other organizations. The research instruments were a questionnaire designed to investigate needs in academic services. The data were analyzed by frequency and percentage using the SPSS program. The result of the study showed that the overview need of the governmental organizations were the need in seminars and workshops, music activities, music instruction, and research respectively.

The research instruments were a questionnaire designed to investigate needs in academic services. The data were analyzed by frequency and percentage using the SPSS program. The result of the study showed that the overview need of the governmental organizations were the need in seminars and workshops, music activities, music instruction, and research respectively. Moreover, the participants in education suggested that the organization pleased to welcome several activities from the curriculum such as marching bands and local

¹ อาจารย์ สาขาวิชาดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

music bands. This was because the organizations were ready in terms of instruments, but they lacked academic instruction. In the health care organization, it was reported that there were needs in music activity in treatment and personnel working in the organization. Especially, music therapy was reported to be demanded in treatment for patients and elders. In other organization, the needs of academic service were reported as a supported activity in sport competitions and festival ceremonies.

Keyword : Need Analysis, Music Department, Academic Service.

บทนำ

พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547 มาตรา 7 กำหนดให้มหาวิทยาลัยราชภัฏ เป็นสถาบันอุดมศึกษา เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น สร้างสรรค์ศิลปวิทยา เพื่อความเจริญก้าวหน้าอย่างมั่นคงและยั่งยืนของปวงชน มีส่วนร่วมในการจัดการ การบำรุงรักษา การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน โดยมีวัตถุประสงค์ให้การศึกษา ส่งเสริมวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง ทำการสอน วิจัยและให้บริการทางวิชาการแก่สังคม ปรับปรุง ถ่ายทอดและพัฒนาเทคโนโลยี ทะนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม ผลิตรายการและส่งเสริมวิทยฐานะครู (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2547)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เป็นสถาบันอุดมศึกษาในท้องถิ่น ที่มีคุณภาพมาตรฐานผลิตบัณฑิตให้มีความรู้คู่คุณธรรม นำชุมชนพัฒนาให้เข้มแข็งอย่างยั่งยืน ตามแนวทางการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีพันธกิจในการผลิตบัณฑิตให้มีความรู้คู่คุณธรรม และส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ดำเนินการวิจัยและสร้างองค์ความรู้ที่เหมาะสมต่อการพัฒนาท้องถิ่นและสังคม ให้บริการทางวิชาการแก่สังคม เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในคุณค่า ความสำนึก และความภูมิใจในวัฒนธรรมของท้องถิ่น ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมของชาติ ผลิตและพัฒนาครู บุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐาน ที่เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง ศึกษาและแสวงหาแนวทางพัฒนาเทคโนโลยีพื้นบ้าน และเทคโนโลยีสมัยใหม่ให้เหมาะสมกับการประกอบอาชีพ และการดำรงชีวิตของคนในท้องถิ่น ประสานความร่วมมือและช่วยเหลือเกื้อกูลกันระหว่างมหาวิทยาลัย ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและองค์กรอื่นทั้งในประเทศและต่างประเทศ และจัดระบบบริหารจัดการที่ดีมีคุณภาพมาตรฐาน ค่านิยม สร้างสังคมการเรียนรู้ เชิดชูคุณธรรม นำอย่างมีวิสัยทัศน์ เน้นผลลัพธ์ที่มีคุณค่ามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม (2557)

การบริการวิชาการแก่สังคม เป็นหนึ่งในภารกิจหลักของสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งสถาบัน อุดมศึกษาพึงให้บริการทางวิชาการแก่ชุมชน สังคม และประเทศชาติในรูปแบบต่างๆ ตามความถนัดและในด้านที่สถาบันมีความเชี่ยวชาญ การบริการวิชาการที่มีคุณภาพนั้น ต้องตรงตามความต้องการของผู้รับ

บริการ จึงต้องมีการสำรวจความต้องการในการรับบริการวิชาการจากกลุ่มเป้าหมาย เพื่อนำไปสู่การจัดทำแผนปฏิบัติงานและข้อตกลงความร่วมมือที่ชัดเจน รูปแบบการให้บริการทางวิชาการมีความหลากหลาย เช่น การอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ทรัพยากรของมหาวิทยาลัย เป็นแหล่งอ้างอิงทางวิชาการ เป็นแหล่งให้คำปรึกษา ให้การอบรม จัดประชุมหรือสัมมนาวิชาการ ทำงานวิจัยเพื่อตอบคำถามต่างๆ หรือเพื่อชี้แนะสังคม การให้บริการทางวิชาการนอกจากเป็นการทำประโยชน์ให้สังคม มหาวิทยาลัยยังได้รับประโยชน์ในด้านต่างๆ คือ เพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ของอาจารย์อันจะนำมาสู่การพัฒนาหลักสูตร มีการบูรณาการเพื่อใช้ประโยชน์ทางด้านการจัดการเรียนการสอนและการวิจัย พัฒนาคำแนะนำทางวิชาการของอาจารย์ ต่อยอดองค์ความรู้และนำกลับไปถ่ายทอดสู่ชุมชน มหาวิทยาลัยสามารถใช้ทรัพยากรต่างๆ ที่มีอยู่ในการปฏิบัติการให้บริการวิชาการแก่ชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังเป็นการสร้างเครือข่ายกับหน่วยงานต่างๆ ซึ่งเป็นแหล่งงานของนักศึกษาและเป็นการสร้างรายได้ของมหาวิทยาลัยจากการให้บริการทางวิชาการ การสำรวจข้อมูลความต้องการการบริการวิชาการ จากผู้รับบริการนั้น ถือเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้การจัดกิจกรรมบริการวิชาการหรือการให้บริการวิชาการ ตรงตามความต้องการของผู้รับ และส่วนหนึ่งจะเป็นข้อมูลในการวางแผนงานในการให้บริการวิชาการของสาขาวิชาดนตรี ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการให้บริการวิชาการต่อไป(ศูนย์ประกันคุณภาพการศึกษา, 2553) ดังนั้น ผู้วิจัยและคณะ จึงมีความสนใจที่จะศึกษาความต้องการรับบริการวิชาการจากหลักสูตรสาขาวิชาดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ของหน่วยงานราชการในจังหวัดมหาสารคาม เพื่อศึกษาความต้องการในการรับบริการวิชาการแก่สังคมจากหลักสูตรวิชาดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ของหน่วยงานราชการในจังหวัดมหาสารคาม โดยนำข้อมูลที่ได้นำวิเคราะห์เป็นแนวทางในการพัฒนารูปแบบการให้บริการวิชาการของหลักสูตรสาขาวิชาดนตรีมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามให้มีประสิทธิภาพ ตรงตามความต้องการของผู้รับบริการวิชาการต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาความต้องการในการรับบริการวิชาการ แก่สังคมจากหลักสูตรสาขาวิชาดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาสารคาม ของหน่วยงานราชการในจังหวัดมหาสารคาม

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ บุคลากรหน่วยงานราชการในจังหวัดมหาสารคาม ได้แก่ หน่วยงานด้านการปกครอง, ด้านการศึกษา, ด้านสาธารณสุข และด้านอื่นๆ

ขอบเขตเนื้อหา

เนื้อหาของงานวิจัยครั้งนี้ เป็นการสังเคราะห์ในด้านความต้องการรับบริการวิชาการจากหลักสูตรสาขาวิชาดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ของหน่วยงานราชการในจังหวัดมหาสารคาม รายละเอียดดังนี้

1. ความต้องการรับบริการด้านการจัดฝึกอบรม สัมมนา อภิปราย บรรยาย และปรึกษา
2. ความต้องการรับบริการด้านการค้นคว้า วิจัย แหล่งอ้างอิง
3. ความต้องการรับบริการด้านกิจกรรม (วงดนตรี)
4. ความต้องการรับบริการด้านการเรียนการสอน
5. ความต้องการรับบริการด้านสถานที่ วัสดุอุปกรณ์
6. ความต้องการรับบริการด้านอื่นๆ

นิยามศัพท์เฉพาะ

ความต้องการ หมายถึง สิ่งที่ยากได้รับ เพื่อให้ทำการดำรงชีวิตมีความสมบูรณ์มากขึ้น

การบริการวิชาการ หมายถึง การให้ความรู้ในศาสตร์ต่างๆ การจัดกิจกรรม การฝึกอบรม การบำเพ็ญประโยชน์ งานวิจัย การสร้างเครือข่าย ทางวิชาการให้กับสังคม

สาขาวิชาดนตรี หมายถึง หลักสูตรสาขาวิชาดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

หน่วยงานราชการ หมายถึง องค์กรของรัฐบาล ในจังหวัดมหาสารคาม

แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง ความต้องการในการรับบริการวิชาการ แก่สังคมจากหลักสูตรสาขาวิชาดนตรีมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ของหน่วยงานราชการในจังหวัดมหาสารคาม ได้ใช้ข้อมูลพื้นฐานที่ได้จากการศึกษา รวบรวมจากเอกสารตำรา และเว็บไซต์ รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สามารถสรุปออกเป็นหัวข้อได้ดังต่อไปนี้

- แนวคิดทฤษฎีความต้องการ
- แนวคิดการบริการวิชาการ
- บทบาทของสถาบันอุดมศึกษา
- ข้อมูลทั่วไปจังหวัดมหาสารคาม
- งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วิธีการศึกษา

การวิจัยเรื่อง ความต้องการในการรับบริการวิชาการ แก่สังคมจากหลักสูตรสาขาวิชาดนตรีมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ของหน่วยงานราชการในจังหวัดมหาสารคามผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ตัวแทนบุคลากรหน่วยงานราชการในจังหวัดมหาสารคาม หน่วยงานละ 1 คน จังหวัดมหาสารคามมีหน่วยงานราชการ จำนวน 1,487 แห่ง (แผนพัฒนาจังหวัดมหาสารคาม, 255) รวมประชากรทั้งหมด 1,487 คน โดยแบ่งเป็น 4 กลุ่ม ดังนี้

1. กลุ่มหน่วยงานด้านการปกครอง จำนวน 309 คน ประกอบด้วยตัวแทนของหน่วยงานดังต่อไปนี้

1.1 หน่วยงานราชการบริหารส่วนภูมิภาค และส่วนกลาง

- 1.2 ที่ว่าการอำเภอ
- 1.3 องค์การบริหารส่วนตำบล
- 1.4 เทศบาล

2. กลุ่มหน่วยงานด้านการศึกษา จำนวน 802 คน ประกอบด้วยตัวแทนของหน่วยงานดังต่อไปนี้

- 2.1 มหาวิทยาลัย
- 2.2 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม
- 2.3 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา มหาสารคาม เขต 26
- 2.4 ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดมหาสารคาม

2.5 สำนักงานการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

- 2.6 โรงเรียนในสังกัดกองการศึกษาเทศบาลเมือง

- 2.7 สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
- 2.8 สถาบันการพลศึกษาวิทยาเขตมหาสารคาม
- 2.9 สำนักบริหารการศึกษาก่อนถึง
- 2.10 วิทยาลัยพยาบาล
- 2.11 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
3. กลุ่มหน่วยงานด้านสาธารณสุข 321 คน ประกอบด้วยตัวแทนของหน่วยงานดังต่อไปนี้
 - 3.1 สถานบริการสาธารณสุขภาครัฐ
 - 3.2 โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล
4. กลุ่มหน่วยงานอื่นๆ 55 คน ประกอบด้วยตัวแทนของหน่วยงานดังต่อไปนี้
 - 4.1 ธนาคาร
 - 4.2 รัฐวิสาหกิจ

กลุ่มตัวอย่างใช้ในการทำวิจัย

กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรคำนวณ กำหนดขนาดตัวอย่างของทาร์ยามานะ โดยมีค่าระดับความเชื่อมั่น 95% สัดส่วนความคลาดเคลื่อนเท่ากับ 0.05 (ปกตินิยมระดับความเชื่อมั่น 95%) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างเป็นตัวแทนตามสังกัดหน่วยงานราชการ จำนวน 316 คน โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Sampling) ตามสัดส่วนของกลุ่มหน่วยงานราชการ ได้ตามตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1 แบ่งกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนหน่วยงาน

ที่	กลุ่มหน่วยงาน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	คิดเป็นร้อยละ
1	ด้านการปกครอง	309	66	20.78
2	ด้านการศึกษา	802	170	53.93
3	ด้านสาธารณสุข	321	68	21.58
4	ด้านงานอื่นๆ	55	12	3.69
	รวม	1,487	316	100

เครื่องมือที่ใช้ในการทำวิจัยครั้งนี้

แบบสอบถามความต้องการในการรับบริการวิชาการ ภาควิชาดนตรีมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามของหน่วยงานราชการในจังหวัดมหาสารคาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูล และสังกัดของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ชื่อ-นามสกุล ที่อยู่ติดต่อได้ โทรศัพท์ ตำแหน่ง หน้าที่ และชื่อหน่วยงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามข้อมูลความต้องการในการรับบริการ ตามประเภทการให้บริการวิชาการวิชาการ ของสาขาวิชาดนตรีมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โดยให้เลือกหรือระบุหัวข้อที่ต้องการรับบริการ ใน 6 ด้านได้แก่

1. ความต้องการรับบริการด้านการจัดฝึกอบรม สัมมนา อภิปราย บรรยาย และปรึกษา
2. ความต้องการรับบริการด้านการค้นคว้า วิจัย แหล่งอ้างอิง
3. ความต้องการรับบริการด้านกิจกรรม (วงดนตรี)
4. ความต้องการรับบริการด้านการเรียนการสอน
5. ความต้องการรับบริการด้านสถานที่ วัสดุอุปกรณ์
6. ความต้องการรับบริการด้านอื่นๆ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ ความต้องการการรับบริการวิชาการ ตามบริบทของหน่วยงาน

วิธีการรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการบันทึกข้อมูลของการทำวิจัยและผลการทำวิจัย โดยผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยซึ่งผ่านการทำความเข้าใจเกี่ยวกับการวิเคราะห์เนื้อหาในการบันทึกรายละเอียดต่างๆ ตามแบบบันทึกดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว เก็บข้อมูลแบบสอบถามความต้องการในการรับบริการวิชาการสาขาวิชาดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ของหน่วยงานราชการในจังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยจะทำการรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง การส่งแบบสอบถามและรวบรวมข้อมูลจากทางไปรษณีย์ การส่งแบบสอบถามและรวบรวมข้อมูลจากทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (อีเมล) และแบบสอบถามทางอินเทอร์เน็ต จำนวน 316 ชุด คิดเป็น 100 เปอร์เซ็นต์

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการทำวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการทำวิจัย ความต้องการในการรับบริการวิชาการสาขาวิชาดนตรีมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามของหน่วยงานราชการในจังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้แจกแบบสอบถาม โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS V.11.5 ซึ่งใช้วิธีทางสถิติ ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยหาความถี่และร้อยละของประเภทผู้ตอบแบบสอบถาม จากข้อมูลหน่วยงานของผู้ตอบแบบสอบถาม แล้วนำเสนอในรูปแบบตาราง และแปลผลด้วยการบรรยาย

ตอนที่ 2 ข้อมูลความต้องการการรับบริการของชุมชนและสังคม วิเคราะห์ข้อมูลโดย Content Analysis และสรุปประเด็นความต้องการการรับบริการวิชาการของชุมชนและสังคมเป็นรายชื่อ โดยใช้ความถี่และค่าร้อยละ และนำเสนอในรูปแบบตารางและแปลผลด้วยการบรรยาย

ตอนที่ 3 ข้อมูลความต้องการการบริการวิชาการที่เป็นคำถามปลายเปิด (Open-ended Questions) วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธี Content Analysis สรุปผลเป็นรายชื่อ ตามหัวข้อที่ตอบแบบสอบถาม

ผลการศึกษา

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงสำรวจ โดยนำเสนอผลการศึกษาลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 2 แสดงข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ประเภทกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน	ร้อยละ
กลุ่มหน่วยงานด้านการปกครอง - รองปลัดเทศบาล - สมาชิกเทศบาลตำบล - สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล - นายทหารชำนาญงานหน่วยสวัสดิการอำเภอเมือง - หัวหน้าฝ่ายพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล - นักจัดการงานทั่วไป - เจ้าหน้าที่ธุรการ - นักพัฒนาชุมชนปฏิบัติการ - นักวิชาการสุขาภิบาล - เจ้าหน้าที่ศาลยุติธรรมชำนาญงาน	66	20.78
กลุ่มหน่วยงานด้านการศึกษา - ผู้อำนวยการโรงเรียน - รองผู้อำนวยการโรงเรียน - ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียน - หัวหน้างานวิชาการ - หัวหน้ากลุ่มสาระ - นักวิชาการการศึกษา - ครู - ครูสอนประจำศูนย์การเรียนรู้ - วิทยากรสอนดนตรี - ครูประจำศูนย์การเรียนรู้ชุมชน	170	53.93

ประเภทกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน	ร้อยละ
กลุ่มหน่วยงานด้านสาธารณสุข - รองผู้อำนวยการโรงพยาบาล - ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล - แพทย์ - นักวิชาการสาธารณสุข - พยาบาลวิชาชีพ - เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล	68	21.58
กลุ่มหน่วยงานด้านงานอื่นๆ - เจ้าพนักงานรัฐวิสาหกิจ - เจ้าหน้าที่ปฏิบัติการ (ธนาคาร)	12	3.69
รวม	316	100

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการการบริการวิชาการของชุมชนและสังคม จำแนกเป็นรายด้าน ของหน่วยงานราชการในจังหวัดมหาสารคาม ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการรับบริการ

ความต้องการรับบริการวิชาการ	หน่วยงาน / คิดเป็นร้อยละ (เทียบสัดส่วนตามบัญญัติไตรยางค์)				ค่าเฉลี่ย รวม (ลำดับ)
	การปกครอง (66)	การศึกษา (170)	สาธารณสุข (68)	อื่นๆ (12)	
ความต้องการรับบริการด้านการจัดฝึกอบรม สัมมนา อภิปราย บรรยาย และปรึกษา	50.22	50.22	50.22	25.31	43.99 (1)
ความต้องการรับบริการด้านการค้นคว้า วิจัย แหล่งอ้างอิง	2.08	6.25	3.63	3.63	3.89 (6)
ความต้องการรับบริการด้านกิจกรรม (วงดนตรี)	6.25	25.31	25.31	50.22	26.78 (2)
ความต้องการรับบริการด้านการเรียนการสอน	3.63	12.51	12.51	12.51	10.29 (3)
ความต้องการรับบริการด้านสถานที่ วัสดุ อุปกรณ์	12.51	2.08	6.25	6.25	6.78 (5)
ความต้องการรับบริการด้านอื่นๆ	25.31	3.63	2.08	2.08	8.28 (4)
รวม	100	100	100	100	100

จากตาราง พบว่า ความต้องการรับบริการวิชาการ จากสาขาดนตรี ของหน่วยงานราชการในจังหวัดมหาสารคาม ความต้องการรับบริการด้านการจัดฝึกอบรม สัมมนา อภิปราย บรรยาย และปรึกษา มีความต้องการมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 43.99 รองลงมาคือ ความต้องการรับบริการด้านกิจกรรม (วงดนตรี) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 26.78 รองลงมาคือ ความต้องการรับบริการด้านการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 10.29 ตามลำดับ ส่วนความต้องการรับบริการด้านการค้นคว้า วิจัย แหล่งอ้างอิง มีความต้องการน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.89

ตอนที่ 3 ผลสรุปข้อเสนอแนะ ความต้องการการรับบริการวิชาการตามบริบทของหน่วยงาน วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธี Content Analysis สรุปผลเป็นรายข้อดังนี้

หน่วยงานด้านการปกครอง

- จัดกิจกรรมดนตรีพื้นบ้าน เพื่อดึงดูดความสนใจให้ชาวบ้านเข้าร่วมกิจกรรมของ อบต.
- เทศบาลยินดีให้บริการวิชาการด้านดนตรีและดนตรีให้มีความร่วมมือในการจัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์แก่สังคม
- จัดกิจกรรมดนตรีเพื่อผู้สูงอายุ
- ท้าวงดนตรีในหมู่บ้าน เพื่อให้เยาวชนใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ห่างไกลยาเสพติด

- อยากให้มีสื่อการสอนดนตรีไทย เพื่อรักษาไว้ให้คนรุ่นหลังจะได้ไม่ลืม

หน่วยงานด้านการศึกษา

- ครูฝึกสอนนักเรียนด้านดนตรี
 - ต้องการให้มีการจัดค่ายวิชาการด้านดนตรี
 - ต้องการให้นักศึกษาฝึกสอนด้านดนตรี มาสอนที่โรงเรียนขนาดเล็กบ้าง เพราะส่วนมาก จะไปฝึกสอนกันที่โรงเรียนขนาดใหญ่
 - ต้องการครูดนตรีมาสอน พร้อมกับมีอุปกรณ์ทางดนตรีมาด้วย
 - ต้องการการสนับสนุนด้านเครื่องดนตรี
 - ต้องการวิทยากรให้ความรู้แก่บุคลากร เพื่อต่อยอดในการจัดการเรียนการสอนให้แก่ผู้เรียน
 - โรงเรียนต้องการรับบริการวิชาการด้านวิทยากร ให้ความรู้และฝึกปฏิบัติวงดนตรีพื้นบ้านเป็นอย่างมาก เพราะโรงเรียนมีเครื่องดนตรี แต่ไม่มีคนสอนและไม่มีคนทำวง
- #### หน่วยงานด้านสาธารณสุข
- ต้องการให้มีดนตรีสำหรับผู้ป่วยและเจ้าหน้าที่ที่อยู่ในหน่วยงาน
 - ต้องการด้านดนตรีบำบัด

หน่วยงานด้านอื่นๆ

- ไม่มีข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความต้องการในการรับบริการวิชาการแก่สังคมจากหลักสูตรสาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ของหน่วยงานราชการในจังหวัดมหาสารคาม ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ บุคลากรหน่วยงานราชการในจังหวัดมหาสารคาม จำนวน 1,487 คน โดยใช้สูตรคำนวณกำหนดขนาดตัวอย่างของทาร์ยามาน โดยมีความระดับความเชื่อมั่น 95% สัดส่วนความคลาดเคลื่อนเท่ากับ 0.05 (ปกตินิยมระดับความเชื่อมั่น 95%) ได้กลุ่มตัวอย่าง 316 คน โดยแบ่งสัดส่วนตามบัญชีได้ร้อยละเป็นกลุ่มตัวอย่างหน่วยงานด้านการปกครอง 66 คน ด้านการศึกษา 170 คน ด้านสาธารณสุข 68 คน และด้านอื่นๆ 12 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามความต้องการรับบริการวิชาการจากหลักสูตรสาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ของหน่วยงานราชการในจังหวัดมหาสารคาม แบ่งเป็น 3 ตอน ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามประเภทของการรับบริการวิชาการที่หน่วยงานต้องการ ตอนที่ 3 เป็นข้อเสนอแนะตามบริบทของหน่วยงาน การวิเคราะห์ข้อมูลวิเคราะห์โดยการหาค่าแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS และผลสรุปข้อเสนอแนะ ความต้องการการรับบริการวิชาการ ตามบริบทของหน่วยงาน วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธี Content Analysis สรุปผลเป็นรายชื่อ สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้ ในภาพรวมหน่วยงานราชการในจังหวัดมหาสารคาม ต้องการรับบริการวิชาการด้านการจัดฝึกอบรมสัมมนามากที่สุด รองลงมาคือ ด้านกิจกรรมวงดนตรี รองลงมาคือ ด้านการเรียนการสอน รองลงมาคือความต้องการรับบริการวิชาการด้านอื่นๆ รองลงมา คือ ด้านสถานที่วัสดุอุปกรณ์ และด้านการค้นคว้า วิจัย แหล่งอ้างอิง มีความต้องการบริการน้อยที่สุด ข้อเสนอแนะตามบริบทของหน่วยงาน พบว่า หน่วยงานด้านการปกครองต้องการให้สาขาวิชานิติศาสตร์ ร่วมทำกิจกรรมกับท้องถิ่น เพื่อดึงดูดความสนใจให้คนเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ของหน่วยงาน และยินดีให้ความร่วมมือกับสาขานิติศาสตร์ ในการทำกิจกรรมภายในมหาวิทยาลัย หน่วยงานด้านการศึกษา ต้องการวิทยากรหรือผู้สอนดนตรี โดยเฉพาะ นักศึกษาฝึกสอน และต้องการผู้ฝึกซ้อมวงดนตรีต่างๆ เช่น วงโยธวาทิต วงดนตรีพื้นบ้าน เป็นต้น เนื่องจากวงดนตรีมีเครื่องดนตรี แต่ขาดบุคลากรในการให้ความรู้ ด้านสาธารณสุข ต้องการให้มีการจัดกิจกรรมดนตรีสำหรับผู้ป่วยและบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยงาน โดยเฉพาะกิจกรรมดนตรีบำบัดเป็น

กิจกรรมที่เป็นที่ต้องการสำหรับผู้ป่วย และดนตรีสำหรับผู้สูงอายุ หน่วยงานด้านอื่นๆ ต้องการวงดนตรี สำหรับทำกิจกรรมต่างๆ ของหน่วยงาน เช่น งานกีฬา งานเทศกาลต่างๆ เป็นต้น

อภิปรายผล

1. ความต้องการในการรับบริการวิชาการแก่สังคมจากหลักสูตรสาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ของหน่วยงานราชการในจังหวัดมหาสารคาม ในด้านการจัดฝึกอบรม สัมมนา อภิปราย บรรยายและปรึกษา ด้านการค้นคว้า วิจัย และแหล่งอ้างอิง ด้านกิจกรรม (วงดนตรี) ด้านการเรียนการสอน ด้านสถานที่และวัสดุ และด้านอื่นๆ ผลการศึกษาพบว่า ความต้องการรับบริการวิชาการจากสาขานิติศาสตร์ของหน่วยงานราชการในจังหวัดมหาสารคาม มีความต้องการรับบริการด้านการจัดฝึกอบรมสัมมนามากที่สุด รองลงมาคือ ด้านกิจกรรมวงดนตรี รองลงมาคือ ด้านการเรียนการสอน และด้านการค้นคว้า วิจัย แหล่งอ้างอิง มีความต้องการบริการน้อยที่สุด ทั้งนี้ตัวแปรสำคัญในการต้องการรับบริการวิชาการของหน่วยงานราชการในจังหวัดมหาสารคาม คือ บริบทของหน่วยงาน ซึ่งผู้วิจัยได้แบ่งกลุ่มหน่วยงานออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ หน่วยงานด้านการปกครอง หน่วยงานด้านการศึกษา หน่วยงานด้านสาธารณสุข และหน่วยงานด้านอื่นๆ ซึ่งหน่วยงานส่วนใหญ่ต้องการรับบริการวิชาการด้านการฝึกอบรม สัมมนา อภิปราย บรรยาย และปรึกษา มากที่สุด สอดคล้องกับ จินตนา มังคละกนก (2554) ได้ทำการสำรวจความต้องการการรับบริการวิชาการของชุมชนและสังคม มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการการรับบริการวิชาการของชุมชนและสังคมที่มีต่อมหาวิทยาลัย เทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ โดยศึกษาข้อมูลความต้องการการรับบริการวิชาการของชุมชนและสังคมที่มีต่อการบริการวิชาการด้านต่างๆ ของมหาวิทยาลัย กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ชุมชนและสังคมในเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร จำนวน 74 คน และชุมชนและสังคมในเขตจังหวัดปราจีนบุรี จำนวน 87 คน พบว่า ในภาพรวมชุมชนและสังคมมีความต้องการการรับบริการวิชาการของมหาวิทยาลัย ด้านการฝึกอบรมสัมมนา อภิปราย และบรรยาย มากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการค้นคว้า วิจัย วิเคราะห์ ทดสอบ และตรวจสอบ และบริการให้คำปรึกษาทางวิชาการและวิชาชีพ ตามลำดับ ส่วนความต้องการลำดับต่ำสุด ได้แก่ บริการเกี่ยวกับหลักสูตรการเรียนการสอน บริการด้านการบริการสารสนเทศ และบริการด้านการเขียนงานวิชาการและงานแปล ตามลำดับ

2. วิเคราะห์ข้อมูลความต้องการรับบริการวิชาการแก่สังคมจากหลักสูตรสาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ของหน่วยงานราชการในจังหวัดมหาสารคามเป็น

รายด้าน พบว่า

2.1 ด้านการจัดฝึกอบรมสัมมนา อภิปราย บรรยาย และปรึกษา มีหัวข้อที่ต้องการรับบริการ คือ ดนตรีกับ กีฬา, แอร์โรบิค, ลีลาศ, การเรียนรู้ดนตรีไทย, การสืบสานและ อนุรักษ์ดนตรีไทยการเรียนรู้เครื่องดนตรีพื้นบ้าน, การฟื้นฟู ดนตรีเก๋ไก๋ในหมู่บ้าน, การเลือกเครื่องเสียง, การปรับแต่งเครื่อง เสียง, อบรมแก้ปัญหาความเครียด, ดนตรีสำหรับผู้สูงอายุ, การ ประกอบอาชีพดนตรี และการลงทุนในธุรกิจดนตรี

2.2 ด้านการค้นคว้าวิจัย และแหล่งอ้างอิง ชุมชนและท้องถิ่น มีความหวังว่าสาขาดนตรีจะเป็นแหล่งค้นคว้า หาความรู้ด้านดนตรี รวมถึงงานวิจัย องค์ความรู้ในด้านดนตรี และเป็นแหล่งอ้างอิงทางดนตรีโดยเฉพาะดนตรีพื้นบ้านได้

2.3 ด้านกิจกรรมวงดนตรี โดยบริบทของ หน่วยงานราชการในจังหวัดมหาสารคาม ทำให้ความต้องการวง ดนตรีมีความแตกต่างกัน เช่น หน่วยงานด้านการศึกษาต้องการ ใช้บริการวงโยธวาทิต ส่วนหน่วยงานด้านการปกครองต้องการ ใช้บริการดนตรีพื้นบ้าน เป็นต้น

2.4 ด้านการเรียนการสอน หลักสูตรระยะ สั้นเป็นที่ต้องการใช้บริการมากที่สุด โดยต้องการให้เปิดหลักสูตร ขั้วร้อง, หลักสูตรกีตาร์, หลักสูตรดนตรีไทย และหลักสูตรเปียโน ตามลำดับ ส่วนความต้องการวิทยากรนั้นมีความต้องการมาก เช่นเดียวกับนักศึกษาฝึกสอน ที่โรงเรียนต่างๆ ต้องการเป็นอย่างมาก

2.5 ด้านสถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ มีความ ต้องการใช้บริการเครื่องเสียงของสาขาวิชาดนตรี มากที่สุด รองลงมาคือใช้บริการห้องบันทึกเสียงและใช้หอประชุมในการ จัดงาน ตามลำดับ

2.6 ด้านอื่นๆ มีความต้องการใช้บริการใน การประพันธ์และเรียบเรียงเพลง โดยเฉพาะ เพลงสถาบัน เพลง มาร์ช เพลงลูกทุ่ง หมอลำตามลำดับ นอกจากนั้น ยังต้องการ บันทึกเสียงเพื่อทำการบันทึกเสียงร้องและทำสเป็คโตรัมของ หน่วยงานด้านการศึกษาจะต้องให้สาขาวิชาดนตรี ผลิตรายการ สื่อ การสอน สุดท้ายหน่วยงานราชการในจังหวัดมหาสารคามยัง ต้องการบุคลากรสาขาดนตรี เพื่อไปเป็นกรรมการตัดสินการ ประกวดแข่งขันทักษะทางด้านดนตรี ที่จัดขึ้นในจังหวัด มหาสารคาม

ข้อเสนอแนะ

- จัดกิจกรรมดนตรีพื้นบ้าน เพื่อเป็นการอนุรักษ์ และดึงดูดความสนใจให้ชาวบ้านเข้าร่วมกิจกรรมของหน่วยงาน ภาครัฐราชการ

- จัดกิจกรรมดนตรีสำหรับผู้สูงอายุทางดนตรีใน หมู่บ้านและกิจกรรมดนตรีเพื่อให้เยาวชนใช้เวลาว่างให้เป็น ประโยชน์ ทางไกลยาเสพติด

- จัดทำสื่อการสอนดนตรีก็เป็นสิ่งหนึ่งที่เป็นที่ ต้องการ โดยเฉพาะความต้องการให้สื่อการสอนดนตรีไทย เพื่อ รักษาไว้ให้คนรุ่นหลังจะได้ไม่ลืมต้นกำเนิดของตนเอง

- การจัดค่ายวิชาการด้านดนตรี เป็นสิ่งที่ต้องเร่ง กระทำ เพราะมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เป็นมหาวิทยาลัย ท้องถิ่น ดังนั้นการมีส่วนร่วมกับชุมชนและท้องถิ่นจึงเป็นสิ่ง สำคัญ ด้านความต้องการนักศึกษาฝึกสอนด้านดนตรี

- ควรจัดนักศึกษาฝึกสอนให้กระจายให้ทั่วถึง โดย จัดให้ไปสอนที่โรงเรียนขนาดเล็กบ้าง

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ศึกษาความต้องการรับบริการวิชาการจากผู้ประกอบ อาชีพต่างๆ นอกเหนือจากงานวิจัยนี้ ศึกษาผลการให้บริการ วิชาการจากผู้รับบริการ และสำรวจความพร้อมในการให้บริการ วิชาการของสาขาวิชา บุคลากรการให้บริการวิชาการกับสาขา วิชาอื่นๆ ต่อยอดองค์ความรู้จากการบริการวิชาการ

บรรณานุกรม

- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. (2545). พระราช บัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2. กรุงเทพมหานคร : สกศ. วิ.ที.ซี.คอม มิวนิคชั่น.
- จินตนา มังคละกนก. (2554). การสำรวจความต้องการการรับ บริการวิชาการของชุมชนและสังคมในเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร และเขตจังหวัดปราจีนบุรี. สำนัก วิจัยวิทยาศาสตร์. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้า พระนคร.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.(2557). แผนปฏิบัติการ เพื่อขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษา องค์ ประกอบที่ ๕ การให้บริการวิชาการแก่สังคม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
- ศูนย์ประกันคุณภาพการศึกษา. (2553). คู่มือการประกัน คุณภาพการศึกษาภายในระดับส่วนงาน. กรุงเทพฯ : ศูนย์ผลิตตำราเรียน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี พระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษากฎ. (2547). พระราชบัญญัติ มหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547. กรุงเทพฯ : สำนัก งานฯ.

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, กระทรวงศึกษาธิการ.

(2550). กรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับ
ที่ 2 (พ.ศ.2551 – 2565). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สำนักงานจังหวัดมหาสารคาม กลุ่มงานยุทธศาสตร์การพัฒนา
จังหวัด. (2555). แผนพัฒนาจังหวัดมหาสารคาม
พ.ศ. 2557 – 2560. มหาสารคาม.

